

PROJEKT BUDOWLANO-WYKONAWCZY

- instalacje elektryczne -

Inwestor: Gmina Olkusz
ul. Rynek 1, 32-300 Olkusz

Inwestycja: BUDYNEK ŚWIETLICY WIEJSKIEJ Z WEWNĘTRZNYMI
INSTALACJAMI: WOD.-KAN. I EN. ELEKTRYCZNEJ,
ZEWNĘTRZNYMI ODCINKAMI INSTALACJI WODNEJ I
EN. ELEKTRYCZNEJ ORAZ ZBIORNIKIEM SZAMBO
32- 300 Olkusz, PAZUREK, działka nr ew. gr. 74/13

Zakres: Instalacje elektryczne wewnętrzne

Projektował: mgr inż. Robert Głąb

Sprawdził: mgr inż. Paweł Musiał

**UWAGI: NINIEJSZE OPRACOWANIE STANOWI INTERGRALNĄ CZĘŚĆ
PROJEKTU ARCHITEKTONICZNO – BUDOWLANEGO BUDYNKU**

Olkusz, listopad 2020r.

II. SPIS ZAWARTOŚCI

- I. STRONA TYTUŁOWA**
- II. SPIS ZAWARTOŚCI**
- III. SPIS RYSUNKÓW**
- IV. SPIS TREŚCI**
- V. OPIS TECHNICZNY**
- VI. RYSUNKI WG SPISU**

III. SPIS RYSUNKÓW

L.P.	TYTUŁ RYSUNKU	SKALA	NUMER RYS.
1.	INSTALACJA OŚWIETLENIA - RZUT PARTERU	1:50	E01
2.	INSTALACJA GNIAZD WTYKOWYCH - RZUT PARTERU	1:50	E02
3.	INSTALACJA GNIAZD DEDYKOWANYCH - RZUT PARTERU	1:50	E03
4.	INSTALACJA ODGROMOWA - RZUT DACHU	1:50	E04
5.	SCHEMAT I WIDOK ROZDZIELNICY RG	%	E05

IV. SPIS TREŚCI

1.	PODSTAWA OPRACOWANIA	4
2.	ZAKRES OPRACOWANIA.....	4
3.	ZASILANIE/OBWÓD ZALICZNIKOWY	4
4.	WYŁĄCZNIK GŁÓWNY	4
5.	ROZDZIELNICE RG	4
6.	ROZPROWADZENIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ	5
7.	INSTALACJA OŚWIETLENIOWA.....	5
8.	INSTALACJA GNIAZD WTYKOWYCH I DEDYKOWANYCH.....	9
9.	INSTALACJA PRZECIWPRZEPIĘCIOWA	9
10.	OCHRONA PRZECIWPORAŻENIOWA.....	9
11.	OCHRONA ODGROMOWA	10
12.	UWAGI KOŃCOWE	10
13.	PLAN BIOZ	11

V. Instalacje elektryczne – Opis

Przedmiotem opracowania jest instalacja elektryczna wewnętrzna dla budynku świetlicy na Pazaruku dz. nr ew. gr. 74/13. Powyższe opracowanie stanowi załącznik do dokumentacji architektoniczno-budowlanej.

1. Podstawa opracowania

zlecenie Inwestora

istniejący układ sieci rozdzielczej

obowiązujące przepisy i normy

2. Zakres opracowania

- instalacja zasilająca / obwody zalicznikowe
- instalacja oświetleniowa
- instalacja gniazd wtyczkowych
- instalacja przeciwprzepięciowa
- instalacja przeciwporażeniowa
- instalacja odgromowa

3. Zasilanie/ obwód zalicznikowy

Budynek świetlicy zasilany jest przez kabel wyprowadzony najbliższego słupa linii napowietrznej poprzez zaprojektowany zestaw złączowo-pomiarowy. Wewnętrzną linię zasilającą wykonać kablem YKY 5x10mm² i zakończyć w złączu kablowym ZK-PWP.

4. Wyłącznik główny

Dla wyłączenia budynku spod napięcia, zastosowano wyłącznik główny ręczny – rozłącznik izolacyjny 63A 3P zabudowany w złączu kablowym ZK-PWP, za złączem pomiarowym.

5. Rozdzielnica RG

Rozdział instalacji wewnętrznej wykonać w oparciu o tablice RG jako rozdzielnicę główną, ogólna zamontowana w pom. technicznym.

Rozdzielnice zabudować o parametrach nie gorszych niż:

- rozdzielnica metalowa, min. 5x18 mod.
- wyposażona we wsporniki TH 35 i osłony czołowe,
- przystosowana do montażu DPX³ 160 i aparatów modułowych,
- min. IP 40, IK07 z drzwiami.
- Prąd wyłączalny zwarciovym I_{cu}: 17 kA
- Temperatura pracy: -5 °C to +40°C
- Prąd znamionowy maks.: 160 A
- Osłona czołowa: stal o grubości 1,2 mm
- Drzwi: stal o grubości 1,2 mm
- Korpus: blacha stalowa o grubości 1 mm
- Zgodność z normą: IEC 61439-1, IEC 61439-3, IEC/EN 61439-2
- Odporność na żar zgodnie z IEC 60695-2-1 750°C/s
- Przeznaczone do montażu w budynkach użyteczności publicznej.

Podpiąć zasilanie przewodem YKY 5*10 mm² z ZK-PWP. Układ rozdzielczy instalacji w układzie TN-S.

6. Rozprowadzenie energii elektrycznej

Rozprowadzenie instalacji elektrycznej wykonać przewodami YDY 450/750V oraz kablami YKY 0,6/1kV prowadzonymi podtynkowo.

Wszelkie połączenia wykonywać w puszkach p/t (szczelnych) wykonanych jako niepalne. Łączenie przewodów wykonać z użyciem złączek zaciskowych bezśrubowych typ GRIPP/Legrand. Przejścia przez ściany ppoż wykonać z zachowaniem klas odporności przeciwpożarowej. Układ sieci rozdzielczej TN-S.

7. Instalacja oświetleniowa

Instalacje oświetlenia ogólnego wykonać w oparciu o oprawy LED. Oprawy dobrano z przeznaczeniem pomieszczeń pamiętając o zachowaniu wymaganej szczelności dla pomieszczeń techniczno – sanitarnych IP 44.

Łączniki zainstalować na wysokości strefy SH-s: 1,2m nad gotową powierzchnią podłogi. Instalacje oświetlenia wykonać przewodami 3*1,5mm².

Dokonano obliczeń równomierności i natężenia oświetlenia oraz luminancji dla poszczególnych pomieszczeń.

W funkcjonalnych grupach pomieszczeń zostaną zapewnione następujące minimalne natężenia oświetlenia:

- Obszary ruchu i korytarze	100 lx	0,4
- Szatnie, pom. techniczne, łazienki, toalety	200 lx	0,4
- Sale zajęć	300 lx	0,6

Przyjęto poziomy natężenie nie mniejsze niż wymagane przez normę PN-EN 12464-1, „Światło i oświetlenie. Oświetlenie miejsc pracy. Część 1: Miejsca pracy we wnętrzach”.

Dla przyjętego współczynnika utrzymania należy zapewnić co rok przegląd i czyszczenie opraw oświetleniowych.

Dla ciągów komunikacyjnych oraz korytarzy przewidziano oświetlenie awaryjne. Dodatkowo strefy dojścia do budynku przy drogach ewakuacyjnych wyposażono w oprawy awaryjne z grzałkami i termostatami. Bateria zastosowana do awaryjnego zasilania opraw winna wystarczyć na 1h pracy trybie awaryjnym. Oprawy kierunkowe zabudowano zgodnie z wymaganiami dla poprawnego wskazania kierunków ewakuacji oraz wskazania urządzeń p-poż.

Instalacje oświetlenia ewakuacyjnego "na jasno" zasilać przewodami 4*1,5mm², a oświetlenia awaryjnego "na ciemno" zasilać przewodami 3*1,5mm².

Zaprojektowane oświetlenie ewakuacyjne (według PN-EN 1838:2013-11) musi spełniać następujące warunki:

- a) w osi drogi ewakuacyjnej natężenie oświetlenia E musi wynosić min. 1 lx;
- b) wzdłuż centralnej linii drogi ewakuacyjnej stosunek $E_{maks.}/E_{min.}$ wynosi 40 w celu wyeliminowania zjawiska olśnienia.

c) na poziomie podłogi na niezabudowanym polu czynnym strefy otwartej natężenie oświetlenia E musi wynosić min. 0,5 lx (oświetlenie strefy otwartej).

d) Wartość natężenia przy urządzeniach p-poż. powyżej 5lx poza drogami ewakuacyjnymi

e) Oprawy zabudować na wysokości nie niższej niż 2m

f) Dla ewakuacji oprawy winny być zabudowane odpowiednio :

- przy każdych drzwiach przeznaczonych do ewakuacji
- w pobliżu schodów
- w pobliżu każdej zmiany poziomu
- przy wyjściach ewakuacyjnych i znakach bezpieczeństwa
- przy każdej zmianie kierunku
- przy każdym skrzyżowaniu
- na zewnątrz i w pobliżu każdego wyjścia
- w pobliżu każdego punktu pierwszej pomocy
- w pobliżu każdego urządzenia przeciwpożarowego i przycisku alarmowego

Należy bezwzględnie przestrzegać terminów wymiany baterii akumulatorów dla opraw z modułami. Szczegółowe wytyczne zawarte w instrukcjach, dostarczanych z oprawami. Okres wymiany nie powinien przekraczać 2 lat. Przyjęte lokalizacje opraw zapewniają Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 26.09.1997 w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz w oparciu o normę PN-EN-12464-1 dokonano obliczeń równomierności i natężenia oświetlenia oraz luminancji dla poszczególnych pomieszczeń oraz dobrano odpowiednie oprawy.

Uwaga :

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.2010.109.719) instalacje oświetlenia awaryjnego są urządzeniami przeciwpożarowymi. Z powyższego zapis wynika konieczność stosowania opraw atestowanych i certyfikowanych dla urządzeń ppoż.

Dla wejść do budynku zaprojektowano oświetlenie zlokalizowane nad drzwiami i sterowane w układzie automatyki programowalnej.

8. Instalacja gniazd wtykowych i dedykowanych

Instalacje zasilania wykonać przewodami 3*2,5 mm² dla gniazd 16A/230V oraz dla gniazd trójfazowych 16A/400V 5*4mm². Całość instalacji zabezpieczyć wyłącznikami różnicowoprądowymi FI-0,03A w charakterystyce A. Zasilanie urządzeń wykonać jako bezpośrednie, unikając połączeń rozłącznych.

Wysokość montażu gniazd zgodnie ze strefami:

- SH-g: 0,30m pod gotową powierzchnią sufitu,
- SH-s: 1,2 nad gotową powierzchnią podłogi,
- SH-d: 0,30m nad gotową powierzchnią podłogi.

Dla pom. gospodarczych, technicznych, łazienek i wc domyślna wysokość gniazd to strefa SH-s, a dla pozostałych pomieszczeń strefa SH-d. Dla pomieszczeń łazienek, wc, oraz gospodarczych zastosować osprzęt bryzgoszczelny IP 44, pamiętając o montażu w strefie 2.

Na etapie budowy należy zweryfikować zainstalowane urządzenia oraz podłączyć je zgodnie z kartami katalogowymi producenta.

Dla ogrzewania oraz zasilania kurtyny nad drzwiami zabudować gniazda dedykowane zgodnie z rysunkami.

9. Instalacja przeciwprzepięciowa

Zastosować ochronę dwustopniową. W tablicy rozdzielczej RG należy zabudować stopień 1+2. Na etapie projektu nie wykazano konieczności stosowania dodatkowych zabezpieczeń. Przy realizacji należy zweryfikować założenia projektowe w aspekcie danych zawartych w kartach katalogowych montowanych urządzeń. W miarę potrzeby zastosować kolejne stopnie dla ochrony indywidualnych odbiorników.

---

10. Ochrona przeciwporażeniowa

W projektowanym budynku

instalacje elektryczne wykonać w układzie sieciowym TN-S

Ochronę przeciwporażeniową realizować zgodnie z aktualną normą PN-HD 60364-4-41 i tak:

1. Ochrona przed dotykiem bezpośrednim (ochrona podstawowa) realizowana jest przez:

- zastosowania izolacji części czynnych urządzeń;
- zastosowanie obudów urządzeń o stopniu ochrony (co najmniej) IP 20 i więcej;

2. Ochrona przed dotykiem pośrednim (ochrona dodatkowa) realizowana jest przez:

- zastosowanie samoczynnego wyłączenia zasilania przez wyłączniki nadmiarowoprądowe i różnicowo-prądowe w układzie sieciowym TNS, oraz zastosowanie połączeń wyrównawczych;
- zastosowanie urządzeń II klasy ochronności o wzmocnionej izolacji;

W celu prawidłowej realizacji ochrony przeciwporażeniowej należy:

- rozdzielić funkcję przewodu ochronno-neutralnego PEN na przewód ochronny PE i neutralny N w skrzynce licznikowej, oraz uziemić punktu rozdziału, wyłącznik główny winien być 4 biegunowy.
- stosować połączenia wyrównawcze mające na celu ograniczenie do wartości dopuszczalnych napięć występujących pomiędzy różnymi częściami przewodzącymi;
- doprowadzić przewód ochronny PE do gniazd wtyczkowych i wypustów oświetleniowych;

3. jako ochronę od przepięć w rozdzielnicach RG zaprojektowano ochronniki 1+2-go stopnia

4. W celu realizacji ochrony od pożaru należy zastosować :

- stosować urządzenia technologiczne typowe z niezbędnymi atestami;
- montować przewody o izolacji 750V, w miejscach dostępnych prowadzić instalacje w rurach osłonowych lub p/t.

11. Instalacja odgromowa

Instalacja odgromowa winna zostać wykonana jako nowa poprzez zabudowanie:

- zwody poziome płaskie	– drut FeZn fi 8mm
- przewody odprowadzające	– drut FeZn fi 8mm
- zwody pionowe h=1,5m	- drut FeZn fi 16/16mm
- złącza kontrolne na elewacji	
- przewody uziemiające	- płaskownik FeZn 30x4mm

Układ montażu wykonać dla LPS klasy III.

Przewody odprowadzające prowadzić w rurkach niepalnych pod tynkiem. Zejścia wykonać w pobliżu rur spustowych.

Złącza kontrolne łączące drut odprowadzający z płaskownikiem uziemiającym zamocować na elewacji na wys. 0,6-1,4m. Uziemienie w formie otoku.

Stosować osprzęt certyfikowany za zgodność z PN-EN 62561-1:2017-07 np. Elko-Bis /klasa III- LPS/

Zapewnić poziom rezystancji uziomu poniżej 10Ω. Wszystkie elementy wystające ponad połac dachu należy ochronić.

Po wykonaniu instalacji należy wykonać niezbędne pomiary stwierdzające ciągłość przewodów, wymagany poziom rezystancji uziomu poniżej 10Ω.

12. UWAGI KOŃCOWE

Układ sieci rozdzielczej TN-S .

Instalacje wykonać zgodnie z poszczególnymi arkuszami normy :

PN- HD 60364 dla instalacji rozdzielczej

PN-EN 62305 dla instalacji odgromowej

Główna szyna wyrównawcza połączona z uziemieniem o jak najmniejszej oporności , (R<10 omów) winna być zabudowana w rozdzielnicy głównej.

Zastosować miejscowe połączenia wyrównawcze łącząc ze sobą obce części przewodzące.

Dla przeprowadzonego bilansu mocy wykonano doboru zabezpieczeń z podziałem na poszczególne obwody zgodnie ze schematem rozdzielnic.

Wszystkie nazwy materiałów, urządzeń oraz produktów określone w dokumentacji zostały użyte wyłącznie w celu uszczegółowienia wymaganych parametrów. Dopuszcza się zastosowanie innych materiałów, urządzeń oraz produktów, wyprodukowanych lub dostarczanych przez innych producentów lub dostawców, których parametry nie są gorsze od określonych w dokumentacji.

13. INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

(zg. z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z 23 czerwca 2003)

Inwestor:	Gmina Olkusz ul. Rynek 1, 32-300 Olkusz
Inwestycja:	BUDYNEK ŚWIETLICY WIEJSKIEJ Z WEWNĘTRZNYMI INSTALACJAMI: WOD.-KAN. I EN. ELEKTRYCZNEJ, ZEWNĘTRZNYMI ODCINKAMI INSTALACJI WODNEJ I EN. ELEKTRYCZNEJ ORAZ ZBIORNIKIEM SZAMBO 32- 300 Olkusz,PAZUREK, działka nr ew. gr. 74/13
Zakres:	Instalacje elektryczne wewnętrzne
Projektował:	mgr inż. Robert Głąb
Sprawdził:	mgr inż. Paweł Musiał

11.2020

Opis zakresu robót

13.1 Prace elektromontażowe obejmują :

- montaż instalacji elektrycznej wewnętrznej w tym :
  - instalacja zasilająca
  - instalacja oświetlenia ogólnego i awaryjnego
  - instalacja gniazd wtykowych
  - instalacja przeciwprzepięciowa
  - instalacja przeciwporażeniowa
  - instalacja odgromowa
- wyżej wymienione instalacje wykonywane będą w wymienionej kolejności w ramach prac instalacyjnych po pracach budowlanych

13.2. Elementy zagospodarowania działki stwarzające zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi

- na etapie realizacji prac elektrycznych nie wystąpią bezpośrednie zagrożenia dla pracowników realizujących prace elektroinstalacyjne pochodzące od konstrukcji realizowanego budynku. W innym przypadku kierownik winien ująć to w planie i szkoleniu .

13.3. Zagrożenia przy realizacji robót montażowych

- zagrożenia od :
  - pracy na wysokości
  - wirujących części maszyn i urządzeń / bruzdownice , wiertarki /
  - sprzętu ręcznego / młotki , przecinaki /
  - prac na dachu i ścianach zewnętrznych budynku
  - zagrożenia od pozostałych prac brygad budowlano instalacyjnych prowadzonych równolegle
  - prace ziemne przy uziomie / uwaga na istniejące przyłącza/

13.4. Instruktaż pracowników

- w ramach wykonywanych prac kierownik budowy wykona instruktaż stanowiskowy dla pracowników z uwzględnieniem istniejących zagrożeń patrz pkt. 3 z wyszczególnieniem środków technicznych i organizacyjnych dla bezpiecznej pracy .

13.5. Środki techniczne i organizacja pracy przy wykonywanych pracach.

- organizacja prac na wydzielonym terenie przy uzgodnieniu z pozostałymi brygadami
- wskazanie bezpiecznych dróg komunikacji
- lokalizacja środków pierwszej pomocy – apteczka

- sposobu prowadzenia prac – prace ręczne z użyciem sprzętu mechanicznego
- usytuowanie barierek , znaków ostrzegawczych , pomostów
- bezpieczeństwo w pracach transportowych – ręczne przemieszczanie kabli obudów i osprzętu .
- zastosowanie sprzętu ochronnego przy pracach elektroenergetycznych i mechanicznych
- prace pomiarowe / oględziny , pomiary/
- prace na wysokości /sposób zabezpieczenia /
- praca na rusztowaniach /(odbiór konstrukcji rusztowania , przeglądy)
- praca sprzętu transportowego , mechanicznego /zagrożenia od części wirujących , wolnych elementów ciężkich .

VI. RYSUNKI WG SPISU